

MINISTARSTVO KULTURE

4197

Na temelju članka 94. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine« br. 70/05 i 139/08), ministar kulture donosi

PRAVILNIK

O SAKUPLJANJU ZAŠTIĆENIH SAMONIKLIH BILJAKA U SVRHU PRERADE, TRGOVINE I DRUGOG PROMETA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se mjere zaštite i uvjeti za ishođenje dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka i njihovih dijelova koji se koriste kao ljekovito, prehrambeno, ukrasno bilje ili kao biljni materijal za uzgoj izvan prirodnog staništa a u cilju prerade, trgovine i drugog prometa. Svrha donošenja ovoga Pravilnika je očuvanje povoljnog stanja samoniklih biljaka i očuvanje njihovih staništa.

(2) Ovaj Pravilnik ne odnosi se na sakupljanje samoniklih biljaka i njihovih dijelova za osobne potrebe. Sakupljanjem za osobne potrebe smatra se sakupljanje do najviše 5 komada podzemnih dijelova, 2 kg stabljike, 1 kg listova, 1 kg cvjetova, 0,5 kg sjemena, 10 kg plodova, 0,5 kg pupova te 1 kg steljke pojedine biljne vrste, dnevno u svježem stanju.

Članak 2.

(1) Samonikle biljke na koje se odnose uvjeti propisani ovim Pravilnikom su strogo zaštićene biljke i zaštićene biljke utvrđene Pravilnikom o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (»Narodne novine« br. 07/06).

(2) Sakupljanje strogo zaštićenih samoniklih biljaka je zabranjeno, osim u slučajevima propisanim u članku 98. Zakona o zaštiti prirode.

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

Samonikle biljke su biljni organizmi koji nisu nastali pod utjecajem čovjeka kao posljedica uzgojnih aktivnosti u smislu Zakona o zaštiti prirode,

Dijelovi biljaka su nadzemni dijelovi – cvijet (*flos*), list (*folium*), izbojci (*turiones*), pupovi (*gemmae*), nadzemni dio (*herba*), plod (*fructus*), sjeme (*semen*), kora (*cortex*), drvo (*lignum*) steljka (*thallus*), truska (*spora*) te podzemni dijelovi – korijen (*radix*), gomolj (*tuber*), podanak (*rhizoma*), lukovica (*bulbus*),

Količina sakupljanja je količina samoniklih biljaka izražena u kilogramima ili stručcima (obuhvat palca i kažiprsta),

Sakupljanje samoniklih biljaka je postupak u kojem se samonikle biljke i njihovi dijelovi sakupljaju u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa,

Nositelji dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka su zadruge, pravne i fizičke osobe, obrti, obiteljska poljoprivredna gospodarstva ili seljačka domaćinstva, koji su dobili dopuštenje za sakupljanje samoniklih biljaka sukladno ovom Pravilniku,

Komercijalni sakupljač samoniklih biljaka je fizička osoba koja je ovlaštena za sakupljanje samoniklih biljaka od pravne osobe ili obrta, koji su nosioci dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku definirani su Zakonom o zaštiti prirode (»Narodne novine« br. 70/05 i 139/08).

Članak 4.

(1) Zabranjeno je sakupljanje samoniklih biljaka u nacionalnim parkovima, te strogim i posebnim rezervatima radi kojih je područje prvenstveno zaštićeno.

(2) U ostalim zaštićenim područjima sakupljanje samoniklih biljaka je dopušteno uz suglasnost nadležne javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjem ako nije drugačije propisano posebnim propisima.

II. UVJETI ZA IZDAVANJE DOPUŠTENJA ZA SAKUPLJANJE SAMONIKLIH BILJAKA

Članak 5.

(1) Ministarstvo izdaje dopuštenje za sakupljanje samoniklih biljaka i njihovih dijelova radi prerade, trgovine i drugog prometa na temelju zahtjeva koji mogu podnijeti zadruge, obrti i druge pravne i fizičke osobe, obiteljska poljoprivredna gospodarstva ili seljačka domaćinstva, koja su upisana u javni upisnik (upisnik poljoprivrednih gospodarstava prema Zakonu o poljoprivredi, upisnik o minimalnim uvjetima za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvima prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti i slični upisnici).

(2) Nositelj dopuštenja koji sakuplja samonikle biljke na tuđem zemljištu dužan je sakupljanje obavljati uz suglasnost vlasnika ili nositelja prava na prirodnim dobrima.

(3) Dopuštenje se izdaje sukladno odredbama ovoga Pravilnika na temelju stručne podloge Državnog zavoda za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: Zavod) iz članka 9. ovoga Pravilnika. Dopuštenje se izdaje rješenjem.

Članak 6.

Ministarstvo vodi evidenciju nositelja dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka koja sadrži podatke o nositeljima dopuštenja, komercijalnim sakupljačima i dostavljenim godišnjima izvješćima.

Članak 7.

(1) Zahtjev za sakupljanje samoniklih biljaka treba sadržavati:

- podatke o podnositelju zahtjeva,
- znanstvene i hrvatske nazive biljnih vrsta,
- dijelove samoniklih biljaka,
- količinu koja se želi sakupljati,
- područje sakupljanja,
- način i pribor sakupljanja i
- namjenu sakupljenog bilja.

(2) Podnositelj zahtjeva za pribavljanje dopuštenja dužan je uz zahtjev priložiti dokaz o registriranoj djelatnosti za sakupljanje samoniklih biljaka radi prerade, trgovine i drugog prometa, odnosno o upisu u javni upisnik za zadruge, pravne osobe, obrtnike, obiteljsko poljoprivredna gospodarstva ili seljačka domaćinstva iz članka 5. stavka 1. ovog Pravilnika.

(3) Zahtjevu za sakupljanje samoniklih biljaka prilažu se državni biljezi u vrijednosti 70,00 kuna.

Članak 8.

(1) Nositelji dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka dužni su Ministarstvu dostaviti godišnje izvješće o sakupljanju samoniklih biljaka za tekuću godinu najkasnije do 15. siječnja iduće godine. Uz izvješće obvezno se dostavlja popis komercijalnih sakupljača.

(2) Izvješće i popis komercijalnih sakupljača dostavljaju se na obrascu koji je sastavni dio dopuštenja.

Članak 9.

(1) Stručnu podlogu za sakupljanje samoniklih biljaka izrađuje Zavod. Stručna podloga se revidira svakih 5 godina.

(2) Stručna podloga izrađuje se na temelju kategorija ugroženosti vrsta, odnosno temeljem analize stanja samoniklih biljaka u prirodi te izvješća nositelja dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka.

(3) Stručna podloga sadrži: mjere zaštite za pojedine vrste samoniklih biljaka, mjere zaštite staništa, područja sakupljanja po županijama, vremensko razdoblje u kojem je dopušteno sakupljanje, sredstva kojima se može dozvoliti sakupljanje, ocjenu utjecaja sakupljanja samoniklih biljaka na prirodu i na očuvanje povoljnog stanja populacije samoniklih biljaka te prijedlog mjera za ublažavanje negativnih utjecaja.

Članak 10.

(1) Zavod izrađuje i vodi bazu podataka o sakupljanju samoniklih biljaka, koja sadrži podatke o vrstama i količinama, području (županija i naziv lokaliteta) sakupljanja te druge podatke iz izvješća nositelja dopuštenja.

(2) Zavod će osigurati dostupnost podataka iz baze za potrebe provedbe ovoga Pravilnika, te Ministarstvu dostaviti izvod iz baze prema potrebi.

III. MJERE ZAŠTITE ZA KOMERCIJALNO SAKUPLJANJE SAMONIKLIH BILJAKA

Članak 11.

(1) Sakupljanje samoniklih biljaka za nositelje dopuštenja pravne osobe, zadruge i obrte mogu obavljati komercijalni sakupljači samoniklih biljaka.

(2) Nositelji dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka iz stavka 1. ovoga članka dužni su voditi evidenciju komercijalnih sakupljača i odgovaraju za njihove radnje prilikom sakupljanja.

(3) Komercijalni sakupljač samoniklih biljaka mora imati potvrdu za obavljanje poslova sakupljanja samoniklih biljaka koju izdaje nositelj dopuštenja iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Potvrda sadrži ime i prezime komercijalnog sakupljača samoniklih biljaka, broj osobne iskaznice, godinu rođenja, mjesto i adresu stanovanja i navod o nositelju dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka. Potvrdu mora ovjeriti i potpisati ovlaštena osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(5) U tijeku obavljanja poslova sakupljanja samoniklih biljaka komercijalni sakupljač dužan je potvrdu iz stavka 3. ovoga članka imati kod sebe, te je na zahtjev inspektora zaštite prirode ili druge ovlaštene osobe predložiti.

Članak 12.

(1) Samonikle biljke mogu se sakupljati uz obvezno pridržavanje sljedećih općih mjera zaštite:

- na jednom nalazištu može se sakupiti najviše dvije trećine biljnog fonda,
- pri sakupljanju biljaka kod kojeg se koriste samo određeni nadzemni dijelovi može se koristiti isključivo tehnika rezanja, bez oštećivanja ostalih dijelova biljke,
- prilikom sakupljanja samoniklih biljaka ne smije se oštećivati njihovo stanište,
- jame nastale vađenjem podzemnih dijelova samoniklih biljaka moraju se ponovno zatrti iskopanom zemljom.

(2) Posebne mjere zaštite utvrđuju se rješenjem iz članka 5. stavka 3. ovoga Pravilnika, temeljem stručne podloge iz članka 9. ovoga Pravilnika.

Članak 13.

Ako se sakupljanjem određenih vrsta samoniklog bilja znatno ili vidljivo smanji populacija pojedine vrste samoniklih biljaka na određenom području ili ako je stanje njihovoga staništa loše, Ministarstvo može ograničiti sezonu sakupljanja, smanjiti dopuštenu količinu ili na određeno vrijeme potpuno zabraniti sakupljanje određenih vrsta samoniklih biljaka na tom području.

Članak 14.

Nositelju dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka za kojega se utvrdi da postupi suprotno odredbama ovoga Pravilnika i uvjetima iz dopuštenja za sakupljanje samoniklih biljaka, neće se izdati dopuštenje za sakupljanje samoniklih biljaka u narednoj godini.

IV. NADZOR

Članak 15.

(1) Nadzor nad provedbom ovoga Pravilnika obavlja inspekcija zaštite prirode i drugi inspektori svaki u okviru svojih nadležnosti sukladno Zakonu o zaštiti prirode i posebnim propisima.

(2) Nepridržavanje odredbi ovoga Pravilnika smatra se prekršajem sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

V. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 16.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o sakupljanju samoniklih biljaka u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa (»Narodne novine« 100/04 i 125/04 – ispravak).

(2) Postupci započeti prema odredbama Pravilnika iz stavka 1. ovoga članka dovršit će se prema odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 17.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 612-07/08-41/0003

Urbroj: 532-10-03/3-08-1

Zagreb, 19. prosinca 2008.

Ministar
mr. sc. Božo
Biškupić, v. r.

